

Projekts (1. variants)

[Datums]
Rīgā

Noteikumi Nr. _____

Apdrošinātāju un pārapdrošinātāju risku un maksātspējas pašu novērtējuma noteikumi

Izdoti saskaņā ar
Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma
40. panta sesto daļu un 53. panta sesto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka prasības, kas apdrošināšanas sabiedrībām un ārvalstu apdrošinātāju filiālēm (turpmāk – apdrošinātājs), kā arī pārapdrošināšanas sabiedrībām (turpmāk – pārapdrošinātājs), jāievēro pārvaldības sistēmas ietvaros, veicot risku un maksātspējas pašu novērtējumu individuāli, kā arī apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām un jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām (turpmāk – grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība), veicot risku un maksātspējas pašu novērtējumu grupas līmenī.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. grupas risku un maksātspējas pašu novērtējums – risku un maksātspējas pašu novērtējums, kas veikts grupas līmenī;

2.2. vienots risku un maksātspējas pašu novērtējuma dokuments – vienots risku un maksātspējas pašu novērtējuma uzraudzības pārskats, kurš vienlaikus ietver gan grupas risku un maksātspējas pašu novērtējuma rezultātus, gan jebkuras grupas meitas sabiedrības līmenī veikta risku un maksātspējas pašu novērtējuma rezultātus par vienu un to pašu pārskata periodu un ar vienu un to pašu atsaucē datumu un kura sagatavošanai saņemta Latvijas Bankas, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, atļauja atbilstoši Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma 220. panta sestajā daļā noteiktajām prasībām.

3. Pārējie šajos noteikumos lietotie termini atbilst Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likumā un Latvijas Bankas noteikumos, kuri nosaka apdrošināšanas sabiedrību, pārapdrošināšanas sabiedrību un ārvalsts apdrošinātāju filiāļu maksātspējas kapitāla prasības un pašu kapitāla aprēķināšanas prasības, lietotajiem terminiem.

II. Vispārīgās risku un maksātspējas pašu novērtējuma prasības

4. Apdrošinātājs vai pārapdrošinātājs izveido tā darbībai piemītošo risku veidam, apjomam un sarežģītībai atbilstošu risku un maksātspējas pašu novērtējuma procesu, kurā tiek piemērotas atbilstošas metodes un kurš ir pielāgots tā organizatoriskajai struktūrai un risku pārvaldības sistēmai:

4.1. ja risku un maksātspējas pašu novērtējuma procesā izpildāmos uzdevumus apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs jau ir veicis citu procesu ietvaros, tad tajos iegūtos rezultātus var izmantot arī risku un maksātspējas pašu novērtējuma procesa vajadzībām;

4.2. vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējumā izmanto apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja darbībai atbilstošas sarežģītības metodes, tai skaitā gan vienkāršotus stresa testus, gan ekonomiskā kapitāla modeļus, un uz vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējumā izmantotajiem modeļiem neattiecina Apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas likuma 121.–129. pantā un Latvijas Bankas noteikumos, kuri nosaka apdrošinātāju un pārapsedrošinātāju iekšējo modeļu izmantošanu, noteiktās prasības;

4.3. nosakot risku un maksātspējas pašu novērtējuma veikšanas biežumu un risku un maksātspējas pašu novērtējumā ietvertās analīzes detalizācijas pakāpi, ievēro proporcionalitātes principu.

5. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības valde vai ārvalsts apdrošinātāja filiāles vadība (turpmāk – valde vai vadība) piedalās risku un maksātspējas pašu novērtējuma procesā, koordinē to un nodrošina pamatotu risku un maksātspējas pašu novērtējuma rezultātu iegūšanu.

6. Apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs nodrošina risku un maksātspējas pašu novērtējuma procesa dokumentēšanu, sagatavojot šādus dokumentus:

- 6.1. risku un maksātspējas pašu novērtējuma politiku;
- 6.2. katra veiktā risku un maksātspējas pašu novērtējuma aprakstu un rezultātus;
- 6.3. iekšējo ziņojumu par katru veikto risku un maksātspējas pašu novērtējumu;
- 6.4. risku un maksātspējas pašu novērtējuma uzraudzības pārskatu.

7. Šo noteikumu 6.1. apakšpunktā minēto risku un maksātspējas pašu novērtējuma politiku apstiprina valde vai vadība. Risku un maksātspējas pašu novērtējuma politika ietver vismaz šādus elementus:

- 7.1. risku un maksātspējas pašu novērtējuma veikšanai izveidotā procesa un procedūru aprakstu;
- 7.2. apsvērumus saiknei starp apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja riska profilu, apstiprinātajiem pieļaujamiem riska limitiem un vispārējām maksātspējas vajadzībām;
- 7.3. risku un maksātspējas pašu novērtējuma procesā izmantoto metožu aprakstu, tai skaitā šādu informāciju:
  - 7.3.1. stresa testu, jutīguma analīzes, reverso stresa testu vai citas atbilstošas analīzes aprakstus un informāciju par to veikšanas periodiskumu;
  - 7.3.2. datu kvalitātes standartus;
  - 7.3.3. risku un maksātspējas pašu novērtējuma veikšanas periodiskumu un izvēlēto periodiskuma pamatojumu, ņemot vērā apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja riska profilu un tā vispārējo maksātspējas vajadzību svārstīgumu salīdzinājumā ar pašu kapitāla apmēru un kvalitāti;
  - 7.3.4. risku un maksātspējas pašu novērtējuma veikšanas laiku un apstākļus, kas nosaka nepieciešamību veikt ārkārtas risku un maksātspējas pašu novērtējumu.

8. Šo noteikumu 6.2. apakšpunktā minēto katra veiktā risku un maksātspējas pašu novērtējuma aprakstu un rezultātus atspoguļo pietiekami detalizēti, lai dotu iespēju trešajai personai izvērtēt veikto risku un maksātspējas pašu novērtējumu. Katra veiktā risku un maksātspējas pašu novērtējuma aprakstā ietver vismaz šādus elementus:

- 8.1. risku analīzi, tai skaitā izvērtēto risku skaidrojumu;
- 8.2. saiknes starp risku novērtējumu un kapitāla sadalījuma procesu aprakstu, kā arī skaidrojumu, kā ir ievēroti apstiprinātie pieļaujamie riska limiti;
- 8.3. skaidrojumu, kā tiek pārvaldīti ar pašu kapitālu nesegtie riski;

8.4. risku un maksāspējas pašu novērtējumā izmantotās novērtēšanas pieejas tehnisko aprakstu, tai skaitā detalizētu novērtēšanas veikšanas struktūras aprakstu, izmantotās novērtēšanas pieejas pamatā esošo pieņēmumu sarakstu un pamatojumus, risku savstarpējās atkarības noteikšanai izmantotā procesa aprakstu, izvēlēta ticamības līmeņa pamatojumu, izmantoto stresa testu un scenāriju analīzes un to rezultātu, kuri tika ņemti vērā, aprakstu un skaidrojumu, kā tika novērtēta parametru un datu nenoteiktība;

8.5. vispārējās maksāspējas vajadzības gada laikā un ilgākā laika periodā, norādot perioda ilgumu un aprakstu, kā apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs plāno minētās vajadzības izpildīt;

8.6. rīcības plānus, kas izriet no risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultātiem, un šo plānu pamatojumu, tai skaitā stratēģiju papildu pašu kapitāla piesaistīšanai, norādot plānotos termiņus apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja finansiālā stāvokļa uzlabošanai;

8.7. pamatotus detalizētus secinājumus par nepārtrauktu pašu kapitāla pietiekamības un tehnisko rezervju seguma atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;

8.8. ja apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs maksāspējas kapitāla prasības noteikšanā izmanto iekšējo modeli, tā piemērošanas procesā veikto iekšējā modeļa izmaiņu aprakstu;

8.9. novērtējumu par jebkurām konstatētajām apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja riska profila novirzēm no pieņēmumiem, kas ir maksāspējas kapitāla prasības aprēķina pamatā. Ja konstatētas novirzes ir būtiskas un to rezultātā tiek noteikta augstāka vai zemāka maksāspējas kapitāla prasība, risku un maksāspējas pašu novērtējuma aprakstā norāda apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja veiktās darbības vai informāciju par plānoto turpmāko rīcību;

8.10. to iekšējo un ārējo faktoru aprakstu, kuri ņemti vērā, veicot risku un maksāspējas pašu novērtējumu;

8.11. vadības plānotās turpmākās rīcības detalizētu izklāstu, pamatojumu un ietekmes uz risku un maksāspējas pašu novērtējumu aprakstu;

8.12. to valdes vai vadības veikto darbību aprakstu, kuras nodrošina pamatotu risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultātu iegūšanu.

9. Pēc katra veiktā risku un maksāspējas pašu novērtējuma apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs sagatavo šo noteikumu 6.3. apakšpunktā minēto iekšējo ziņojumu valdei vai vadībai par risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultātiem un secinājumiem. Valde vai vadība apstiprina risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultātus. Ziņojumā par risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultātiem un secinājumiem iekļautajai informācijai jābūt pietiekami skaidrai un detalizētai, lai valde vai vadība varētu risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultātus izmantot stratēģisko lēmumu pieņemšanas procesā un iesaistītie darbinieki varētu veikt nepieciešamās turpmākās darbības.

10. Sagatavojot šo noteikumu 6.4. apakšpunktā minēto risku un maksāspējas pašu novērtējuma uzraudzības pārskatu, ievēro Komisijas 2014. gada 10. oktobra Deleģētās regulas (ES) 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas jomā (Maksāspēja II), (turpmāk – ES regula Nr. 2015/35) prasības, kā arī šādas papildu prasības:

10.1. izklāstot risku un maksāspējas pašu novērtējuma kvalitatīvos un kvantitatīvos rezultātus, kā arī secinājumus atbilstoši ES regulas Nr. 2015/35 306. panta (a) punkta prasībām, apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs risku un maksāspējas pašu novērtējuma uzraudzības pārskatā ietver vismaz šādu informāciju:

10.1.1. to darbībai būtisko risku aprakstu, kuriem apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs ir vai var tikt pakļauts;

10.1.2. risku būtiskuma pamatojumu;

10.1.3. valdes vai vadības rīcības vai riska mazināšanas metožu aprakstu;

10.1.4. skaidrojumu, kā tiek pārvaldīti ar pašu kapitālu nesegtie riski;

- 10.1.5. atklāto trūkumu vai citu problēmu aprakstu;
- 10.1.6. scenārijus, pret kuriem apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs ir īpaši jutīgs;
- 10.1.7. veikto stresa testu vai citu testu rezultātus un informāciju par stratēģiskajiem lēmumiem;
- 10.1.8. citu apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja ieskatā būtisku informāciju;
- 10.2. izklāstot informāciju par vispārējām maksātspējas vajadzībām un šo maksātspējas vajadzību salīdzinājumu ar regulatīvā kapitāla prasībām un pašu kapitālu atbilstoši ES regulas Nr. 2015/35 306. panta (c) punkta prasībām, apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs ietver vismaz šādu informāciju:
  - 10.2.1. risku vai riska kategoriju kvantitatīvu novērtējumu;
  - 10.2.2. iegūto vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējumu gada laikā un ilgākā laika periodā, norādot šo laika periodu.

III. Prasības apdrošinātājam vai pārapsedrošinātājam attiecībā uz atsevišķiem riskiem un maksātspējas pašu novērtējuma aspektiem

11. Veicot vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējumu atbilstoši ES regulas Nr. 2015/35 262. panta prasībām, apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs nosaka kapitāla prasību kvantitatīvo apmēru, kā arī norāda citus līdzekļus, kas piemērojami, lai segtu būtiskus riskus neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav kvantificējami. Lai nodrošinātu atbilstošu pamatojumu vispārējam maksātspējas vajadzību novērtējumam, identificētajiem būtiskajiem riskiem piemēro attiecīgus stresa testus un veic scenāriju analīzi. Veicot vispārējo maksātspējas vajadzību novērtēšanu, papildus ES regulā Nr. 2015/35 noteiktajam novērtē vismaz šādus elementus un procesus:

- 11.1. visus apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja darbībai būtiskos riskus, kas izriet no aktīviem un saistībām, ieskaitot grupas iekšējos darījumus un ārpusbilances darījumus;
- 11.2. izmantotās risku mazināšanas metodes, to ietekmi un izmantošanas pamatojumu;
- 11.3. vadības praksi, iekšējās sistēmas un kontroles procedūras;
- 11.4. procesu un datu kvalitāti, īpaši pārvaldības sistēmas piemērotību, ņemot vērā riskus, kas var izrietēt no risku un maksātspējas pašu novērtējuma procesā konstatētajām neatbilstībām un trūkumiem;
- 11.5. sasaisti starp darbības plānošanu un maksātspējas vajadzībām;
- 11.6. nākotnes scenārijus;
- 11.7. nelabvēlīgu ārējo ekonomisko faktoru ietekmi;
- 11.8. izmantoto novērtēšanas bāzi vispārējo maksātspējas vajadzību noteikšanai;
- 11.9. finansiālo resursu pietiekamību, ņemot vērā pašu kapitāla kvalitāti, svārstīgumu un zaudējumu segšanas spēju;
- 11.10. papildu kapitāla piesaistīšanas plāna īstenošanas iespējas;
- 11.11. vadības iespējamās rīcības finansiālās sekas nelabvēlīgās situācijās.

12. Lai nodrošinātu, ka atbilstoši ES regulas Nr. 2015/35 262. panta prasībām vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējums ir vērsts uz nākotni, veicot novērtējumu, ņem vērā iespējamās izmaiņas apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja riska profilā, komercdarbības stratēģijā un ārējā vidē, kā arī būtisko risku stresa testu un scenāriju analīzes rezultātus vidējā termiņā un ilgtermiņā atbilstoši apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja darbības plānošanas periodiem. Vispārējās maksātspējas vajadzības izsaka kvantitatīvā izteiksmē, papildinot ar būtisko, tostarp skaitļos neizsakāmo, risku kvalitatīvu aprakstu.

13. Ja vispārējo maksātspējas vajadzību novērtēšanā izmanto metodes, kas atšķiras no apdrošinātāju un pārapsedrošinātāju darbību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajām atzīšanas un novērtēšanas metodēm, apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs, izvērtējot šo aspektu atbilstoši ES regulas Nr. 2015/35 262. panta 2. punkta (b) apakšpunkta prasībām, sniedz skaidrojumu un veic kvantitatīvu novērtējumu par to, kā atšķirīgu atzīšanas un

novērtēšanas metožu piemērošana ietekmē vispārējās maksātspējas vajadzības, vienlaikus nodrošinot komercdarbības stabilu un piesardzīgu pārvaldību.

14. Apdrošinātājs vai pārapdrošinātājs, risku un maksātspējas pašu novērtējuma ietvaros atbilstoši Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma 65. panta otrās daļas 2) punktā noteiktajam novērtējot savu spēju nodrošināt kapitāla prasību izpildes pastāvīgu atbilstību normatīvo aktu prasībām, ņem vērā vismaz šādus elementus:

14.1. iespējamās būtiskās riska profila izmaiņas;

14.2. apdrošinātāja vai pārapdrošinātāja pašu kapitāla apmēru un kvalitāti visā tā komercdarbības plānošanas periodā;

14.3. pašu kapitāla sastāvu dažādos līmeņos, novērtējot, kā tas komercdarbības plānošanas periodā varētu mainīties atkarībā no atsevišķu pašu kapitāla instrumentu izpiršanas dienas, atmaksas dienas vai termiņa beigām;

14.4. būtiskus kompensācijas pasākumus un darbības, kuras apdrošinātājam vai pārapdrošinātājam jāveic, lai atjaunotu vai uzlabotu atbilstību maksātspējas kapitāla prasībai vai naudas plūsmu pēc kādiem nākotnes stresa notikumiem.

15. Novērtējot pašu kapitāla vajadzības komercdarbības plānošanas periodā saskaņā ar šo noteikumu 14.2. un 14.3. apakšpunktā noteikto, apdrošinātājs vai pārapdrošinātājs ņem vērā šādus faktoros:

15.1. kapitāla pārvaldības, tai skaitā kapitāla instrumentu izlaišanas, atmaksas dienu vai izpiršanas dienu, dividenžu un citu ienākumu vai kapitāla sadales un tiesību izmantot papildu pašu kapitālu, prognozētās izmaiņas un plānus neparedzētām situācijām;

15.2. mijiedarbību starp kapitāla pārvaldību un apdrošinātāja vai pārapdrošinātāja riska profilu, kā arī tā plānoto attīstību un attīstību stresa situācijās;

15.3. apdrošinātāja vai pārapdrošinātāja spēju piemērotā laikposmā palielināt atbilstošas kvalitātes pašu kapitālu, novērtējot tā pieeju kapitāla tirgiem un kapitāla tirgu stāvokli, tā atkarību no noteiktās investīciju bāzes, investora vai pārējiem grupas dalībniekiem, kā arī cita tāda apdrošinātāja vai pārapdrošinātāja ietekmi, kurš vienlaikus meklē iespēju palielināt pašu kapitālu;

15.4. pašu kapitāla posteņu vidējā termiņa saistību ar apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas saistību un nākotnes pašu kapitāla vajadzības vidējo termiņu.

16. Apdrošinātājs vai pārapdrošinātājs, risku un maksātspējas pašu novērtējuma ietvaros atbilstoši Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma 65. panta otrās daļas 2) punktā noteiktajam novērtējot savu spēju nodrošināt tehnisko rezervju pastāvīgu atbilstību normatīvo aktu prasībām, ņem vērā vismaz šādus elementus:

16.1. par aktuāro funkciju atbildīgās personas atzinumu par tehnisko rezervju veidošanas atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;

16.2. identificētos iespējamos riskus, ko ietver ar tehnisko rezervju aprēķinu saistītā nenoteiktība.

17. Apdrošinātājs vai pārapdrošinātājs, risku un maksātspējas pašu novērtējuma ietvaros atbilstoši Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma 65. panta otrās daļas 3) punktā noteiktajam novērtējot, vai tā riska profils atšķiras no maksātspējas kapitāla prasības aprēķina ar standarta formulu pamatā esošajiem pieņēmumiem un vai šīs atšķirības ir nozīmīgas, veic šādus pasākumus:

17.1. veic kvantitatīvo novērtējumu, ja kvalitatīvās analīzes rezultāti norāda, ka atšķirība ir nozīmīga;

17.2. ņem vērā atšķirības, kas radušās standarta formulā neiekļauto risku dēļ, un šo atšķirību dēļ nepietiekami novērtētiem vai par augstu novērtētiem riskiem novērtēšanas procesā ietver:

17.2.1. riska profila analīzi un standarta formulas piemērotību pamatojošu iemeslu novērtējumu, tai skaitā risku grupēšanu;

17.2.2. standarta formulas jutīguma pret riska profila izmaiņām analīzi, tai skaitā noslēgto cedētās pārapsdrošināšanas līgumu ietekmi, diversifikācijas efektu un citu riska mazināšanas metožu ietekmi;

17.2.3. maksāspējas kapitāla prasības jutīguma pret galvenajiem parametriem novērtējumu, tai skaitā apdrošinātāja vai pārapsdrošinātāja īpašos parametrus;

17.2.4. standarta formulas parametru vai apdrošinātāja vai pārapsdrošinātāja īpašo parametru piemērotības precizējumu;

17.2.5. skaidrojumu, kāpēc risku raksturs, apjoms un sarežģītība pamato apdrošinātāja vai pārapsdrošinātāja izmantotos vienkāršojumus;

17.2.6. analīzi par to, kā standarta formulas rezultāti tiek izmantoti lēmumu pieņemšanas procesā;

17.3. ja apdrošinātājs vai pārapsdrošinātājs, veicot risku un maksāspējas pašu novērtējumu, izmanto Latvijas Bankas apstiprinātu pilnīgu vai daļēju iekšējo modeli, novērtē šādu elementu ietekmi uz vispārējo maksāspējas vajadzību novērtējumu:

17.3.1. daļēja iekšējā modeļa gadījumā – no iekšējā modeļa tvēruma izslēgtos būtiskos riskus vai būtiskos apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas veidus;

17.3.2. savstarpējo atkarību starp iekšējā modeli iekļautajiem un neiekļautajiem riskiem;

17.3.3. iekšējā modeli neiekļautos riskus, kuri var veicināt iekšējā modeļa izmaiņas.

18. Atbilstoši Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas likuma 65. panta trešajā daļā noteiktajam nodrošinot, ka risku un maksāspējas pašu novērtējums ir attiecīgā apdrošinātāja vai pārapsdrošinātāja apstiprinātās darbības stratēģijas sastāvdaļa un ka risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultāti pastāvīgi tiek ņemti vērā stratēģisko lēmumu pieņemšanas procesā, apdrošinātājs vai pārapsdrošinātājs izmanto risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultātus vismaz kapitāla pārvaldībā, komercdarbības stratēģiskajā plānošanā, produktu attīstībā un izstrādē.

19. Apdrošinātājs vai pārapsdrošinātājs veic risku un maksāspējas pašu novērtējumu vismaz reizi gadā. Ja apdrošinātāja vai pārapsdrošinātāja riska profilā ir notikušas būtiskas izmaiņas, tas nekavējoties veic ārkārtas risku un maksāspējas pašu novērtējumu. Risku un maksāspējas pašu novērtējumu veic vienlaikus ar maksāspējas kapitāla prasības aprēķinu. Risku un maksāspējas pašu novērtējumu var veikt, piemērojot citu atsauces datumu, ja laika posmā starp risku un maksāspējas pašu novērtējumu un maksāspējas kapitāla prasības aprēķinu nav notikušas būtiskas izmaiņas apdrošinātāja vai pārapsdrošinātāja riska profilā.

IV. Prasības attiecībā uz atsevišķiem riskiem un maksāspējas pašu novērtējuma aspektiem grupas uzraudzībai pakļautai sabiedrībai, veicot risku un maksāspējas pašu novērtējumu grupas līmenī

20. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība veic grupas risku un maksāspējas pašu novērtējuma procesu tā, lai tas atbilstu grupas struktūras sarežģītībai un tās riska profilam. Grupas risku un maksāspējas pašu novērtējumā aptver visu grupas komercsabiedrību būtiskos riskus, ņemot vērā vismaz šādus elementus:

20.1. specifiskos riskus, kuri pastāv grupas līmenī, tai skaitā riskus, kas izriet no tādām grupas komercsabiedrībām, kuras nav regulētā tirgus dalībnieces, risku savstarpējo mijiedarbību un to ietekmi uz grupas riska profilu;

20.2. riskus, kurus var neņemt vērā grupas uzraudzībai pakļautās sabiedrības individuālajā līmenī, bet kuri jāņem vērā grupas līmenī;

20.3. būtiskās atšķirības starp grupas komercsabiedrībām, kas saistītas ar komercdarbības stratēģiju, komercdarbības plānošanas ciklu un riska profilu;

20.4. katras valsts, kurā darbojas grupas komercsabiedrības, īpatnības un to ietekmi, kā arī to, kā šīs īpatnības tiek atspoguļotas grupas līmenī;

20.5. ārvalstīs reģistrētu grupas komercsabiedrību riskus, pievēršot īpašu uzmanību kapitāla pārnesamības un aizvietojamības novērtējumam.

21. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība grupas risku un maksātspējas pašu novērtējuma uzraudzības pārskatā ietver grupas risku un maksātspējas pašu novērtējuma rezultātus. Minēto pārskatu sagatavo valodā, kādā ir sagatavots grupas periodiskais uzraudzības pārskats, un to iesniedz grupas uzraudzības iestādei.

22. Ja grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība sagatavo vienotu risku un maksātspējas pašu novērtējuma dokumentu un valoda, kurā tas sagatavots, nav Latvijas Republikas valsts valoda, Latvijas Banka var lūgt grupas uzraudzībai pakļautajai sabiedrībai iesniegt Latvijas Bankai minētā dokumenta daļas, kas attiecas uz Latvijā reģistrētu grupas meitas sabiedrību, tulkojumu Latvijas Republikas valsts valodā.

23. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība, veicot grupas risku un maksātspējas pašu novērtējumu, novērtē visu būtisko risku, kuriem grupa ir vai var tikt pakļauta, un specifisko risku, kuri pastāv grupas līmenī, ietekmi un savstarpējo mijiedarbību grupā, kā arī šo risku un savstarpējās mijiedarbības ietekmi uz grupas vispārējām maksātspējas vajadzībām, ņemot vērā grupas specifiku un to, ka atsevišķi riski var palielināties grupas līmenī.

24. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība, sagatavojot katra veiktā risku un maksātspējas pašu novērtējuma aprakstu un rezultātus, papildus šo noteikumu 8. punktā norādītajam grupas risku un maksātspējas pašu novērtējuma aprakstā ietver informāciju par vismaz šādu faktoru ietekmi uz grupas vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējumu:

24.1. identificētie iespējamie papildu pašu kapitāla resursi grupā un papildu pašu kapitāla nepieciešamība;

24.2. pašu kapitāla pieejamības, pārnesamības vai aizstājamības novērtējums;

24.3. norādes uz plānotu pašu kapitāla pārvešanu grupā, kas būtiski ietekmētu kādu grupas komercsabiedrību, un pārvešanas sekas;

24.4. atsevišķo grupā ietilpstošo komercsabiedrību stratēģiju saskaņošana ar grupas līmenī izveidotajām stratēģijām;

24.5. iespējamie grupas specifiskie riski;

24.6. katras grupā ietilpstošās komercsabiedrības būtiskums un ietekme uz grupas riska profilu;

24.7. grupas vispārējo maksātspējas vajadzību salīdzinājums ar katras grupā ietilpstošās komercsabiedrības individuālo vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējumu;

24.8. katra grupas līmenī pieņemtā diversifikācijas efekta novērtējums.

25. Grupas risku un maksātspējas pašu novērtējuma ietvaros novērtējot grupas uzraudzībai pakļautās sabiedrības spēju nodrošināt kapitāla prasību izpildes pastāvīgu atbilstību normatīvo aktu prasībām, grupas risku un maksātspējas pašu novērtējuma aprakstā ietver informāciju vismaz par šo noteikumu 24. punktā minēto faktoru ietekmi.

26. Grupas risku un maksātspējas pašu novērtējuma politika ietver dažādus stresa testus, jutīguma analīzi vai citu atbilstošu analīzi, lai varētu veikt kapitāla prasību izpildes kvantitatīvo novērtējumu.

27. Lai saņemtu atļauju iesniegt vienotu risku un maksātspējas pašu novērtējuma dokumentu, grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība iesniedz grupas uzraudzības iestādei pieteikumu, kas ietver šādu informāciju:

27.1. to grupas komercsabiedrību sarakstu, kuru individuālie risku un maksātspējas pašu novērtējuma rezultāti ir iekļaujami vienotā risku un maksātspējas pašu novērtējuma dokumentā, kā arī šādas izvēles pamatojumu;

27.2. skaidrojumu, kā tiek ievērotas pārvaldības prasības attiecīgo grupas komercsabiedrību individuālā līmenī, īpaši – kā risku un maksātspējas pašu novērtējuma procesā un rezultātu apstiprināšanā ir iesaistītas grupas meitas sabiedrību valdes;

27.3. vienota risku un maksātspējas pašu novērtējuma dokumenta struktūras aprakstu, nodalot individuālo komercsabiedrību risku un maksātspējas pašu novērtējuma rezultātus;

27.4. informāciju par uzraudzības iestāžu pieprasītajiem atsevišķu vienota risku un maksātspējas pašu novērtējuma dokumenta sadaļu tulkojumiem, kā arī šo tulkojumu sagatavošanas termiņiem.

V. Noslēguma jautājums

28. Atzīt par spēku zaudējušiem Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 20. oktobra normatīvos noteikumus Nr. 192 "Apdrošinātāju un pārāpdrošinātāju risku un maksātspējas pašu novērtējuma normatīvie noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2020, Nr. 210).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības tiesību aktiem

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes pamatnostādņēm Nr. EIOPA-BoS-14/259 "Pamatnostādnes par riska un maksātspējas pašu novērtējumu".

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks